

mangt og hvat

Ritsbjóri: Jákup F. Nielsen

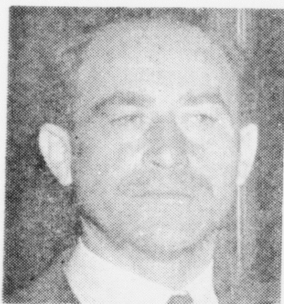
Spurnarkappingin:

Føroya Landsstýri 1950-54

Aftaná lögtingsvalið 1950 hendi tað logna, at arvafiggindarnir, fólkaflokkurin og sambandsflokkurin, skipaðu nýtt landsstýri. Sambandið fekk lögmann, meðan fólkaflokkurin fekk tveir landsstýrismenn. Hetta landsstýrið kom

tó út fyrri broytingar aftaná Sjóvinnubankakrakkið í 1951, tá ein landsstýrismaður segði seg frá, og táverandi tingformaðurin tók við landsstýrissessinum.

Hvørjir eru hesir:

1)

2)

3)

4)

Sendi svarini til Mangt og Hvat, mkr. Spurnarkapping nr. 15, box 76, Tórshavn.

Tey røttu svarini til seinastu kapping vóru hesi:

1) Andreas Samuelsen, 2) Kristian Djurhuus, 3) J. P. Davidsen.

Tuberkular burtur i Grønlandi

Í ársfrágreiðingini fyrri 1965, verður sagt, at tuberkularir

eru við at hvørva sum deyðsorsøk imillum grønlendingar.

Flestu deyðsorsøkirnir eru nú vanlukkur — 27,9 pst. av øllum deyðsføllum standast av skaðatilburðum, drukning, kvaling, frysting, eitring o. ø. — íalt 88 deyð. Síðani kemur lungnabruni vð 11,6 pst. av øllum deyðsføllum, sjúkurl hjá nýføðingum og smábørnum umfata 11,0 pst., ringir svullir, føðilsisbæk 5,3 og kars-sjúkur 5,0 pst. Deýðsføllini

POPPURIN

Hesin sangur var frammi í Studentakabarettini seinastu ólavsøku, og hevur eisini verið frammi í V-4 sending nakað undan jólum.

Lag: Der er noget galt...

Sluppin hon siglur viðhvørt, men tað gongur nokk best um hon ein enda fær, Debess og Heiða Niels sjabba og fila so turistarnir teir sleppa víða hvar.

Okkara farmaskip klára seg yvirhøvur als ikki galið tað er rætt.

Tað hava tannleknar og allir kombandittar frætt.

Niðurlag:

Ti tað er onki galið her á Føroya klettum, tað er sikkurt, tað er vist.

Føroya Bjórið noyðast vit at fáa okkum, tá vit eru tyst.

Onki arbeið fært tú her á landi uttan tú ert bapitist.

Frælsi her og frælsi der, tað endar við, at tú ert komunist.

Mimir og Kagginn og Dropin og Klubbin, teir skonkja bæði snaps og öl.

Gladustrok klagar um Klerens men fútin vil bert hava fleiri klaksvíks öl.

Sjalurin skrivir at lögreglan eigur at nýta bæði byrsu og stav ungfolk sum seint ganga úti, tey skulu smyrjast av.

Kjartan hann stýrir í Havn, so har trívist initiativ bæði alment og privat.

Verrri var »Havnin skal skína« men nær skal so koma at sleppa kongasnobbinum framat.

Verrri tað gekkst tó í Klaksvík, tí har stóð ein bukkubílur uppá spæl.

men bukka tað rimar uppá rúkku, so tað passar bara væl.

Við Oddi á odda mangur megna Mimirs maður mæli lukkan er at vera kombandit.

lat bert tey byttu skattin gjalda okkar inntøkur meirfaldað, so vit fáa ráð til okkar sprit.

Fyrirminur mangar prestagruppur hava fingið her í Havn eins teir hava oman skýggj.

á hvørjum gøtuhorni kanst tú hoyra ekstasuróp og skriggj.

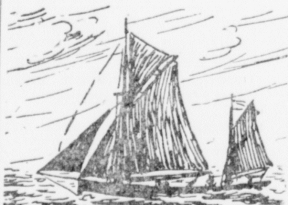
Fiskimørk við undantaksreglum

Sambært Londonsáttmálan frá 1964 imillum Bretland, Írland, Frankarik, Belgia, Holland, Vesturtýskland, Danmark og Svøríki, komu nýggj 12 míla-fiskimark í gldi 1. juli sama ár.

Fiskimenn í fleiri av hesum londunum eru samdir um, at henda nýggja skipan verður at hava alstóran týðning fyrri verjuna av fiskistovninum í Norðsjónum, — danir hava sersáttmála við Vesturtýskland, Holland og Belgia, at fiskimenn úr hesum londum framvegis kunnu royna inn at

hava somuleiðis sersáttmála, soleiðis at fiskimenn úr hesum londum í 30 ár kunnu fiska inn at gamla 3 míla-markinum hvør hjá øðrum.

6 fjórðingum; men tá eru teir eisini undir danskari lóg-gávu, sum er reiðiliga strong á hesum øki.

Danmark, Noreg og Svøríki

eru, tá ið deyðfødd børn verða undantikin, tey somu í 1965 sum árið fyrri, nevnlaga 9,4, móti 8,3 promillu í 1960.

Livikostnaður fyrir og nú

Henda áhugaverda stubba funnu vit í danska blaðnum Arbejdsgiveren; ið visir útrokningarnar av prismetningini ígjøgnum 73 ár hjá einum handverkara.

Orkukeldur í Danmark

Í 1955 var samlaða orkunýtslan í Danmark 3500.106 kwh, og í 1960 30 pst. størri. Orkukeldurnar í Danmark eru fáar og smáar: træ, torv og brunkol. Vind- og vatnorka eru sera nøgv avmarkaðar av tí at hesir formir fyrri orku eru ógvuliga óálitandi.

Meginpartur av teirri neyðugu orkuna má innflytast í formi av kóli, olju og koks. Ein partur av ravmagni verður fluttur úr Svøríki í tíðarbilum, meðan Danmark uppaftur í øðrum tíðarbilum flytur ravmagn til Svøríkis. Ofta hava ætlanir verið gjørdar um at sameina øll ravmagnsvirkir í Europa, soleiðis at øll verkinu kunnu arbeiða skynsamari (rationellari).

Fyri heimin sum heild er orkutrupulleikin við at kasta skugga á allar aðrar trupulleikar. Gjøgnum seksti ár av hesi öld eru orkuformarnir nøgv broyttir sum niðan fyrri talva visir:

Orkukelda	1900	1960
Steinkol	73,5 %	40,9 %
Brunkol	3,0 %	5,4 %
Torv	0,7 %	0,7 %
Træ	17,5 %	4,0 %
Olja	3,1 %	31,4 %
Náttúrugass	0,5 %	12,0 %
Vatnorka	1,7 %	5,6 %

So leingi mátti hann arbeiða fyrri at fáa

	1897 min	1970 min.
1 kg av rugbreyð	19	5
— eplum	10	4
— flesk	137	48
— fleskakjøt	106	55
— flormelis	36	6
— smør	312	42
— margarin	168	17
— sukur	57	9
— ost	99	37
— sviskur	105	29
— kaffi	446	86
1 litur mjólk	19	4
1 egg	9	2
1 fl. av øli	17	6
1 fl. av snaps	46	132